

ЛЕКЦІЯ

**з дисципліни «Правове
регулювання відносин
власності»**

**ТЕМА № 2 «Способи набуття
права власності »**

(2 години)

ПЛАН ЛЕКЦІЇ:

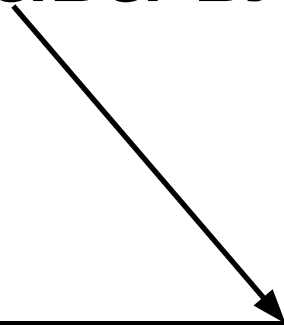
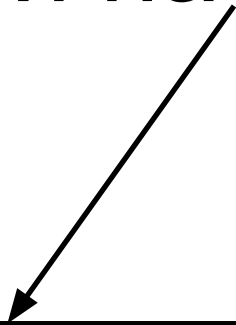
- I. Способи набуття права власності: класифікація та критерії розмежування.
- II. Виникнення права власності за первісними способами набуття права власності.
- III. Виникнення права власності за похідними способами набуття права власності.

Рекомендована література:

1. Зобов'язальне право України: Підручник / За ред. Є. О. Харитонова, Н.Ю. 2.2. Голубевої. – К.: Істина, 2011. – 848 с.
2. Цивільне право України: В 2-х томах. Том 1: Підручник / За ред. д-ра юрид. наук, проф. Є.О. Харитонова, канд. юрид. наук Н.Ю. Голубевої. — Х.: ТОВ «Одіссей», 2008. — 832 с.
3. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. / Т.В.Боднар, О.В.Дзера, Н.С.Кузнецова та ін.: за ред. О.В.Дзери. — К. : Юрінком Інтер, 2009. - 1200 с.

- I. Способи набуття права власності:
класифікація та критерії розмежування.

Способи набуття права власності

Первісні способи набуття права власності

- право власності виникає вперше, оскільки такий об'єкт раніше нікому не належав (речі, які раніше не існували й тому ні в чийй власності не перебували, або такі, які існували, але нікому не належали)
- або ж виникає самостійно, незалежно від права (і волі) попереднього власника, які не беруться до уваги.

Похідні способи набуття права власності

- право власності виникає вперше, оскільки такий об'єкт раніше нікому не належав (речі, які раніше не існували й тому ні в чийй власності не перебували, або такі, які існували, але нікому не належали)
- або ж виникає самотійно, незалежно від права (і волі) попереднього власника, які не беруться до уваги.

- Однак не всі автори (Я.М. Шевченко, О. С. Йоффе та ін.) погоджуються, що за основу поділу способів набуття права власності на первісні та похідні слід брати саме критерій волі, бо, на їх думку, вказаний критерій не в усіх випадках витримує практичну перевірку.

II. Виникнення права власності за первісними способами набуття права власності.

До первісних способів набуття права власності належать:

- створення нової речі внаслідок виробничої діяльності (виробництва),
- переробки речі (специфікації),
- володіння плодами і доходами,
- націоналізація,
- реквізиція,
- конфіскація,
- вилучення безгосподарно утримуваного будинку,
- вилучення безгосподарно утримуваних пам'яток історії і культури,
- безхазяйне майно,
- знахідка, скарб, бездоглядна худоба.

Деякі способи характерні для виникнення будь-яких форм власності, зокрема виробництво, переробка речей, плоди і доходи.

• Але є й способи, притаманні лише державній власності:

націоналізація

реквізиція

конфіскація

знахідка

скарб

вилучення безгосподарно утримуваного будинку
або пам'яток історії і культури

III. Виникнення права власності за похідними способами набуття права власності.

Похідні способи набуття права власності пов'язані з переходом права власності, як правило, з актом розпорядження майном, яке має місце з боку попереднього власника.

Похідними способами набуття права власності визнаються численні цивільні договори, а також спадкування за законом і заповітом.

Припинення права власності у відчужувача і виникнення цього права у набувача відбуваються, як правило, водночас на основі того самого юридичного факту, зокрема договору купівлі-продажу, передачі речі за договором позики тощо.

При переході права власності виникає
правонаступництво